

TURECKI DYLEMAT: S-400 CZY F-35?

Departament Stanu USA wyraził „głębokie zaniepokojenie” możliwością zakupu przez Turcję rosyjskiego systemu obrony powietrznej S-400. Skutkiem realizacji tego kontraktu może być na przykład wstrzymanie sprzedaży F-35 i objęcie Ankary sankcjami w ramach kontrowersyjnego prawa Countering America's Adversaries Through Sanctions Act (CAATSA) uchwalonego w sierpniu 2017 roku

Ankara informuje, że zawarła porozumienie dotyczące zakupu rosyjskiego systemu raketowego S-400, co może potencjalnie prowadzić do objęcia Turcji sankcjami. (...) W ramach NATO i uzgodnień wewnątrz Sojuszu, a przecież Turcja jest jego członkiem, powinniśmy kupować i oni (Turcy - przyp.red) także powinni kupować uzbrojenie i inne systemy które są interoperacyjne z innymi partnerami z NATO. Nie wydaje nam się, żeby S-400 spełniały te wymagania.

Heather Nauert, rzeczniczka Departamentu Stanu USA

Zgodnie z oświadczeniem ogłoszonym przez Heather Nauert Turcja w przypadku zakupu rosyjskiego systemu uzbrojenia może zostać objęta uchwalonym w ubiegłym roku Countering America's Adversaries Through Sanctions Act (CAATSA). Jest to kontrowersyjny dokument, pozwalający na objęcie sankcjami nie tylko takie kraje jak Rosja, Iran i Korea Północna, ale też firmy, instytucje czy kraje, które współpracują z tymi państwami, m. in. w zakresie przemysłu zbrojeniowego czy naftowego.

Gdyby prezydent Trump zdecydował się na taki ruch wobec Ankary mogłoby to np. uniemożliwić dostawy do Turcji samolotów F-35, oraz innych nowoczesnych systemów uzbrojenia, a także komponentów do produkcji lotniczej i wojskowej.

Turcja planuje zakup 100 amerykańskich myśliwców 5. generacji w konwencjonalnej wersji F-35A. Wartość kontraktu jest szacowana na, co najmniej 16 mld dolarów. Ankara, która została siódmym międzynarodowym partnerem programu JSF planuje także budowę myśliwców w krajowych zakładach Turkish Aerospace Industries (TAI) podobnie jak to miało miejsce przed laty z F-16. Lockheed Martin zapowiada, że tureckie firmy mogą uzyskać dzięki zakupowi F-35 zamówienia o wartości nawet 12 mld dolarów.

W związku z planowanym wprowadzeniem do służby ok. 2021 roku lekkiego lotniskowca TCG *Anadolu* (L-408) niewykluczone jest również, że Turcja będzie chciała pozyskać samoloty krótkiego startu i pionowego lądowania STOVL F-35B.